

Pfv.IV.21.474/2012/6.szám

A Kúria a dr. Hegedűs D. Andrea pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nagy József ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű és III. rendű (valamennyien .. szám alatti lakosok) alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Pest Megyei Bíróság előtt 7.P.23.424/2009. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.901/2011/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 44. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek együttesen 317.500 (háromszáztizenhétezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes képviseletében eljáró pártfogó ügyvéd díját, valamint a le nem rótt 1.000.000 (egymillió) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet elutasította a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt előterjesztett keresetet, valamint rendelkezett a perköltség, az eljárási illeték és a pártfogó ügyvéd díjának a viseléséről.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperest a

perben nem álló testvére sérelmére elkövetett súlyos testi sértés büntette miatt, a sértett feljelentése alapján indult büntetőeljárásban hozott jogerős ítélet bűnösnek mondta ki. A felperes a sértett bántalmazását az eljárás során nem ismerte el. A nyomozati eljárásban a III.r. alperes, a II.r. alperes házastársa tanúvallomást tett. A felperes testvére, az I.r. alperes a perben nem álló testvére tulajdonát képező ingóságok eltulajdonítása miatt tett feljelentést a felperes ellen. A jelentős értékre elkövetett lopás büntette miatt megindult nyomozás megszüntetésre került, mert a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható a bűncselekmény elkövetése. Az I.r. alperes a felperes gondnokság alá helyezése iránt indított keresetet, melynek indokaként előadta, hogy a felperes a különböző hatóságok előtt mintegy 45-50 ügyet indított családtagjai, illetve más személyek ellen, alaptalanul. Ebben az eljárásban a III.r. alperes ugyancsak tanúvallomást tett. A bíróság - a perben kirendelt elmeorvos szakértői vélemény alapján - a felperes gondnokság alá helyezése iránti keresetet elutasította. Erre a perre a Budakörnyéki Bíróság előtt, a felperessel szemben megindított közös tulajdon megszüntetése iránt folyamatban lévő per felfüggesztésre került. A felperes ellen lopás vétsége miatt indult eljárás is megszüntetésre került. A felperes és a perben nem álló testvére közös tulajdonában álló ingatlanban a III.r. alperes egy alkalommal a felperesről kézi kamerájával felvételt készített.

A felperes keresetében kérte megállapítani: az alperesek megsértették a jóhírnevét és a becsületét azzal, hogy alaptalanul rágalmazták, eljárás alá vonták és a megalapozatlan vádakkal szemben védekezésre kényszerítették, a III.r. alperes pedig magánlaksértést is elkövetett és engedélye nélkül róla videofelvételt készített, továbbá több eljárásban hamis tanúvallomást tett. Kérte az alperesek összesen 10.000.000 forint vagyoni és nem vagyoni kárának megtérítésére kötelezését.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A jogerős ítélet indokolása szerint a perben sérelmezett nyilatkozatokat az alperesek a felperessel szemben indult eljárásokban tették, melynek során a felperest indokolatlanul bántó, sértő kifejezést nem használtak. A feljelentésekben és nyilatkozataikban az alperesek kizárólag az eljárás lefolytatása érdekében szükséges, az adott eljárás tárgyához kapcsolódó tapasztalataikat adták elő, amelyek egybehangzóak és ellentmondásmentesek voltak. A személyhez fűződő jog megsértése szempontjából pedig nincs annak relevanciája, hogy utóbb e tények nem nyernek bizonyítást, illetve az adott hatósági eljárás nem vezet eredményre. Mindezekre tekintettel nem minősíthető jogsértőnek a büntetőeljárás és a gondnokság alá helyezés iránti eljárás kezdeményezése, azok nem adnak alapot a Ptk. 76. §-a alapján a becsület és a Ptk. 78. §-a alapján a jóhírnév

megsértésének megállapítására. A felperes nem tudta bizonyítani, hogy a képmását az alperesek nyilvánosságra hozták vagy azzal bármilyen más módon visszaéltek, ezért a Ptk. 80. §-a alapján a képmással való visszaélés sem volt megállapítható. A Ptk. 82. §-a alapján a magánlakáshoz való jog sérelme, miután az alperesek a hozzátartozójuk látogatásával és ennek során időlegesen, a tulajdonában álló ingatlanrészben tartózkodtak, ugyancsak nem állapítható meg. Arra pedig a felperes nem szolgáltatott adatot vagy bizonyítékot, hogy a beteglátogatás során az alperesek zavarták volna lakásának használatát vagy a mindennapi életvitelét. Mindezek alapján a jogerős ítélet a személyhez fűződő jog megsértését nem találta megállapíthatónak, ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdése szerinti objektív és szubjektív jogkövetkezmények alkalmazására, így a kártérítő felelősség megállapítására sem látott lehetőséget.

A jogerős ítélet ellen, eljárási és anyagi jogszabálysértésre hivatkozással, a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalma szerint annak hatályon kívül helyezése és a keresetének való helyt adás érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve vették figyelembe az eljárt bíróságok a tényállás megállapításánál a felperessel haragos viszonyban lévő .. tanú vallomását. A jogerős ítélet a Pp. 215. §-át megsértve, nem terjedt ki a teljes keresetre, mert az eljárt bíróságok a kereseti kérelmet csupán az elsőfokú bíróság által meghatározott irányban vizsgálták. Az elsőfokú bíróság pedig a Pp. 163. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltakat sértette meg azzal, hogy nem figyelmeztette előzetesen arról, hogy a személyiségét, habitusát és magatartását is vizsgálja, melyből a bizonyítás során tényeket állapít meg. Érdemben is téves a jogerős ítéletnek az az álláspontja, hogy a Ptk. 76. §-a alapján a becsület és az emberi méltóság sérelme nem volt megállapítható. Az alperesek olyan véleményeket nyilvánítottak, amelyek túllépték a véleménynyilvánítás szabadságát. Az alperesek által a büntető és polgári eljárások, különösen a gondnokság alá helyezés iránti per indítása a Ptk. 4. § (1) bekezdésében előírt rendeltetésszerű és jóhiszemű joggyakorlás követelményét is sérti és a Ptk. 5. § (2) bekezdése szerint joggal való visszaélésnek is minősül. A felperes személyére vonatkozó önkényes, az emberi gondolkodás, ítéletalkotás elemi szabályainak nem megfelelő értékítéletek sértik a becsületet, míg a valóságot hamis színben feltüntető tények, illetve az ilyen tényeket kifejező értékítéletek közlése a jóhírnév sérelmét is eredményezi.

Az alperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Téves a felperesnek az eljárt bíróságok által elkövetett eljárási

szabálysértésekre vonatkozó felülvizsgálati álláspontja.

A jogerős ítélet sem a megállapított tényállást, sem a jogsértés megítélését, amely a perbeli esetben alapvetően jogkérdés volt, nem alapította a felperessel haragos viszonyban álló tanú vallomására. Ezért a Pp. 206. § (1) bekezdésnek megsértése nem állapítható meg.

Nem értelmezhető a felülvizsgálati kérelemnek a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés tilalmára vonatkozó Pp. 215. §-át megjelölő, tartalmilag azonban a Pp. 213. § (1) bekezdése alapján az ítélet teljességével szemben támasztott követelmény megsértésre vonatkozó kifogása. A felülvizsgálati kérelemből ugyanis nem derül ki, hogy a jogerős ítélet mely kereseti kérelmet nem bírálta el, illetve annak mely „irányát” hagyta figyelmen kívül.

Tévesen hivatkozott a felperes a Pp. 161. § (1) és (3) bekezdéseinek megsértésére is. Az elsőfokú bíróság annak megítélése céljából minősítette a felperes tárgyalóteremben tanúsított magatartását, hogy megállapítható-e az I.r. alperes részéről a felperes gondnokság alá helyezése iránt a felperes személye ellen irányuló, indokolatlan, zaklató jellegű perindítás, amely esetenként a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítását megalapozhatja. Az eljáró bíró személyes észlelése és tapasztalatának rögzítése nem minősül a Pp. 163. § (1) bekezdése alapján a bizonyítás elrendelésének és a bíróság hivatalos tudomásának, amely figyelembevételére a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján a bíróságnak a feleket valóban figyelmeztetni kell. A bíróság hivatalos tudomásának az adott peren kívül (pl. más perből) szerzett tény, adat vagy körülmény ismerete minősül. A felperes tárgyalóteremben tanúsított magatartásának a jogvita elbírálásához szükséges mértékben való értékelése a perbeli jogvita érdemi elbírálásához kapcsolódóan a Pp. 3. § (5) bekezdése alapján a szabad bizonyítás körében felhasználható adat volt.

Érdemben helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperesek - felperes által sérelmezett - különböző eljárásokban tett, az eljárás tárgyához kapcsolódó, annak kereteit meg nem haladó nyilatkozatai alapján a személyhez fűződő jog, ezen belül a jóhírnév és a becsület megsértése nem állapítható meg. A felperes téves álláspontjával szemben nem volt megállapítható az sem, hogy a felperessel szemben a büntetőeljárás és a gondnokság alá helyezés iránti per megindítása a Ptk. 4. § (1) bekezdésében előírt jóhiszemű joggyakorlás elvét sérti és a Ptk. 5. § (2) bekezdése szerint a joggal való visszaélésnek minősül. Amint arra az eljáró bíróságok is helytállónan hivatkoztak, az ítélezési gyakorlat szerint a bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt tett feljelentés, ha a felperes személyét indokolatlanul sértő, lealacsonyító kifejezéseket nem tartalmaz, még akkor sem teszi megállapíthatóvá a jóhírnév, a becsület és az emberi méltóság

megsértését, ha a büntetőeljárás során a bűncselekmény elkövetése a gyanúsított terhére nem nyer megállapítást (BH 2002/223., BH 2004/357., BH 2009/0214.). Az I.r. alperes pedig a felperessel szemben a gondnokság alá helyezés iránti pert a felperes magatartásából levont következtetése alapján, valamint a - felperes által sem vitatott - nagy számú peres és egyéb eljárások indítására tekintettel indította, amely ténybeli alap nélküli, indokolatlan, zaklató jellegű magatartásnak nem minősíthető. Ezért megállapítható jogsértés hiányában jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és a peresztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperesek ügyvédi képviseletével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A Kúria a Pp. 87. § (2) bekezdés alapján rendelkezett az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes pártfogó ügyvédi képviseletével a felülvizsgálati eljárásban felmerült díj, valamint a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § alapján a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték állam által való viseléséről.

Budapest, 2013. április 24.

Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád sk. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

írnok